

כד' טבת, תשע"ח
11 ינואר, 2018

חוזר מס הכנסה מספר 1/2018 - רשות המסים

בנושא: סיווג ההכנסה לצורכי מס של חלוקת דיבידנד לפי סעיף 303 לחוק החברות

1. רקע.....2
2. הגדרת המונח דיבידנד לצורכי מס.....3
3. מקור החלוקה של דיבידנד - הבחנה בין דיבידנד לבין הפחתת הון ומבחן הרווח לצורכי מס.....4
4. סיווג הפחתת הון לצורכי מס בידי בעלי המניות.....7
9. נספח לחוזר.....9
9. עמדה מספר 01/2016 - דיבידנד שמקורו ברווחי שיערוך.....9
10. דוגמה מספר 1.....10
12. דוגמה מספר 2.....12
13. דוגמה מספר 3.....13

1. רקע

1.1 חוזר מס הכנסה 10/2001 מיום 26.12.2001 בנושא "השפעת חוק החברות החדש

על דיני המס" (להלן - "חוזר 10/2001"), טיפל בהשפעת חוק החברות, התשנ"ט-1999 (להלן - "חוק החברות") על דיני המס. חוזר 10/2001, עסק בעיקר, בהשלכות לצורכי מס של רכישה עצמית של מניות החברה עצמה או על ידי תאגיד קשור. כמו כן, החוזר טיפל באופן סיווג ההכנסה בשל חלוקה שלא מרווח לפי סעיף 303 לחוק החברות (להלן - "הפחתת הון"), וחלוקה אסורה לפי סעיף 310 לחוק החברות.

1.2 חוזר 10/2001 פורסם לאחר פרסומו של חוק החברות, אשר קבע כללים ברורים

למקרים של "חלוקה" על ידי חברה לבעלי מניותיה. בהתאם לפסקה 6 לחוזר 10/2001 חלוקה מרווח לפי סעיף 302 לחוק החברות, תחשב כדיבידנד לצורכי מס ואילו חלוקה שלא מרווח לפי סעיף 303 לחוק החברות, תקרא לצרכי מס "הפחתת הון", ותסווג בידי בעל המניות של החברה המחלקת כאירוע הוני - כאילו מכר חלק יחסי מהשקעתו בחברה. יצוין, כי מאז פרסומו של חוזר 10/2001 נערכו שינויים בכללי החשבונאות המקובלים שעל בסיסם נקבע מבחן הרווח על פי חוק החברות.

1.3 בהתאם לתקן חשבונאות מספר 29 של המוסד הישראלי לתקינה בחשבונאות המטפל

באימוץ תקני דיווח כספי בינלאומיים (IFRS) (להלן - "תקן מספר 29"), יחולו הוראות תקני ה-IFRS¹, על חברות הכפופות לחוק ניירות ערך, התשכ"ח-1968, ומדווחות לפיו, וכן על חברות פרטיות שבחרו, בהתאם לתקן 29, לערוך את דוחותיהן הכספיים לפי תקני ה-IFRS. לגבי חברה פרטית שלא עברה ליישום תקני ה-IFRS חלים כללי החשבונאות המקובלים בישראל, לרבות תקני החשבונאות של המוסד הישראלי לתקינה חשבונאית (להלן - "כללי החשבונאות הישראליים"). כמו כן, בחודש יולי 2010 פורסם תקן חשבונאות ישראלי מספר 32 המאפשר לחברות הנחשבות ישויות קטנות ובנוניות (SMES) לערוך את דוחותיהן הכספיים בהתאם לתקן דיווח כספי בינלאומי לישויות קטנות ובנוניות (IFRS for SMES).

1.4 כללי החשבונאות הבין-לאומיים וכן כללי החשבונאות הישראליים המבוססים בחלק

מהמקרים על הכללים הבינלאומיים, כוללים הוראות בדבר אפשרות להערכת שווי של

¹ בהתאם לתקן מספר 29, תקני IFRS כוללים: תקני דיווח כספי בין-לאומיים (International Financial Reporting Standards), תקני חשבונאות בין-לאומיים (IAS) והבהרות שנקבעו על ידי הוועדה לפרשנויות של תקני דיווח כספי בינלאומיים (IFRIC) או על ידי הוועדה שקדמה לה לפרשנויות של תקני חשבונאות בינלאומיים (SIC) (להלן יחד - "כללי חשבונאות בינלאומיים" או "תקני ה-IFRS").

נכסים לפי מודל הערכה מחדש, קרי מדידה לפי השווי ההוגן (Fair value) של הנכס². במקרים שבהם בחר תאגיד להעריך את הנכס הנמכר בידו לפי שווי הוגן, ייזקף ההפרש שבין עלות הנכס לבין שווי הוגן לרווח והפסד או לקרן הון, תלוי בסוג הנכס. משמעות רישום הנכסים לפי שווי הוגן היא הכרה בדוחות הכספיים בעליית ערכו של הנכס כרווח, וזאת בלי שהנכס נמכר בפועל (להלן - "רווחי שערור").

1.5. מטרת חוזר זה היא להבהיר את עמדת רשות המיסים לגבי מצבים של חלוקה שלא מרווח לפי סעיף 303 לחוק החברות (הפחתת הון) לפני ולאחר תיקון 197 לפקודה. יודגש כי, חוזר זה מבטל את האמור בחוזר 10/2001 לעניין הוראות המס שיחולו בעת חלוקת דיבידנד שלא מרווח (קרי ביטול הוראות סעיף 6 לחוזר האמור). כמו כן, לגבי היבטי המס בחלוקת רווחי שערור, ראה עמדה חייבת בדיווח שמספרה 01/16 (מצ"ב בנספח לחוזר זה).

2. הגדרת המונח דיבידנד לצורכי מס

2.1. אין בפקודת מס הכנסה (נוסח חדש), התשכ"א-1961 (להלן - "הפקודה") הגדרה לדיבידנד. בהיעדר הגדרה למונח **דיבידנד**, ניתן כאינדיקציה ראשונית לעשות שימוש בהגדרה הקיימת למונח זה במסגרת סעיף 1 לחוק החברות.

2.2. ההגדרה בחוק החברות הינה רחבה וכוללת "כל נכס הניתן על ידי החברה לבעל מניה מכוח זכותו כבעל מניה, בין במזומן ובין בכל דרך אחרת, לרבות העברה ללא תמורה שוות ערך ולמעט מניות הטבה". בנוסף, בהתאם לסעיף 306(ב) לחוק החברות על הדיבידנד להתחלק בין בעלי המניות באופן יחסי לערך הנקוב של כל מניה³. יודגש, כי ההגדרה בסעיף 1 לחוק החברות אינה קובעת דבר ביחס למקור החלוקה של הדיבידנד, קרי האם מרווח או מהון.

2.3. בדומה לחוק החברות, גם לצורכי מס, מזומן או נכס בעין⁴ המתקבל בידי בעל מניות מהחברה מכוח זכותו כבעל מניות בה, לפי חלקו בזכויות, וללא מתן תמורה מנגד, יחשב ככלל כדיבידנד (יש לשים לב כי במקרה של העברת נכס בעין קיים גם אירוע מס בידי החברה המחלקת בנוסף לאירוע הדיבידנד בידי בעל המניות). הבחינה אם תשלום לבעל מניות יחשב כדיבידנד לצורכי מס הינה בחינה מהותית ולא פורמאלית, וגם אם

² שווי הוגן (Fair value) הינו הסכום שבו ניתן להחליף נכס, בין קונה מרצון לבין מוכר מרצון, הפועלים בצורה מושכלת, בעסקה שאינה מושפעת מיחסים מיוחדים בין הצדדים.

³ יובהר, כי החברה יכולה לקבוע בעת היווסדה, בתקנון חלוקה שאינה שוויונית ולהעדיף קבוצות שונות של בעלי מניות, כגון מניות הנושאות זכות בכורה לדיבידנד, מניות הזכאיות לכלל דיבידנד, חלוקה לפי כמות המניות ולא לפי ערך הנקוב, וכיוצא באלה.

⁴ יש לשים לב כי במקרה של העברת נכס בעין קיים גם אירוע מס בידי החברה המחלקת בנוסף לאירוע הדיבידנד בידי בעל המניות.

חלוקה כאמור לא עמדה אחר הפרוצדורה הקבועה בחוק החברות, עדיין יתכן ומדובר בדיבדנד לצורכי מס⁵.

- 2.4.** יובהר, כי לא ניתן לאמץ באופן אוטומטי את ההסדר הקבוע בחוק החברות, גם לעניין הוראות הפקודה, וזאת אף אם התפיסה הנהוגה היא שכלל יש לשאוף להרמוניה חקיקתית בהגדרת מונחים בדיני המס ובדיני החברות. כפי שיפורט בהמשך, תכליות החקיקה בדיני החברות ובדיני המס בהקשר זה שונות, ומכאן שאין לזהות באופן מוחלט בין דיבדנד לצרכי חוק החברות לבין דיבדנד בהתאם לפקודה.
- 2.5.** כך למשל הלוואה (לרבות שווי הריבית) הניתנת לבעל שליטה, גם לפני חקיקת סעיף 3(ט1) לפקודה, יתכן ותסווג כדיבדנד לצורכי מס, הגם שלפי הדין הכללי אינה כזו⁶. דוגמא נוספת לסיווג שונה לעניין חוק החברות ולצרכי מס ניתן למצוא ברכישה עצמית של מניות (**ראה חוזר 2/2018**).

3. מקור החלוקה של דיבדנד - הבחנה בין דיבדנד לבין הפחתת הון ומבחן הרווח לצורכי

מ

- 3.1.** בהתאם להוראות חוק החברות חלוקה מחברה ("רכישה עצמית" ו-"דיבדנד"), כפופה לכללי שמירה על ההון והחלוקה המפורטים בפרק השני לחלק השביעי בחוק החברות⁷. בהתאם להוראות פרק זה, חלוקה לבעלי המניות אפשרית בין אם מדובר בחלוקה מרווח ("חלוקה מותרת" לפי סעיף 302 לחוק החברות) ובין אם המדובר בחלוקה שאינה מרווח ובלבד שהתקבל אישור בית המשפט (לפי סעיף 303 לחוק החברות). כלומר, אין הבחנה בחוק החברות עצמו בין חלוקת דיבדנד שמקורה מרווח לבין חלוקה שלא מתוך רווח, אשר עשויה אף היא להיחשב כדיבדנד לצורך חוק החברות.
- 3.2.** סעיף 303 קובע לגבי חברה שלא מקיימת את מבחן הרווח, כי בית המשפט רשאי לאשר לה לבצע חלוקה שלא מקיימת את מבחן הרווח, ובלבד ששוכנע שמתקיים מבחן יכולת הפירעון. מצבים אלו המכונים "חלוקה באישור בית משפט" או "הפחתת הון" מתייחסים למצב בו לחברה אין רווחים חשבונאיים (או דיבדנד מזורז), ועל כן מורה החוק לחברה, כי היא איננה רשאית לבצע חלוקה על פי שיקול דעתה, וכתנאי לחלוקה, עליה לקבל אישור מבית המשפט. המונח **הפחתת הון** אינו מצוי בחוק החברות אך נהוג לעשות בו שימוש בקשר לאירועים המהווים הפחתת הון העצמי של חברה.

⁵ ראו עמ"ה 221/00 שמעון פריצקר נגד פקיד שומה חיפה.

⁶ ראו דנ"א 3962/05 שלמה מינץ נגד פקיד שומה מפעלים גדולים או ראה עמ"ה 221/00 שמעון פריצקר נגד פקיד שומה חיפה.

⁷ סעיפים 302-313 לחוק החברות.

3.3. כפי שנאמר לעיל, [חוזר 10/2001](#) הבחין בין חלוקה מרווח המסווגת כדיבידנד לבין חלוקה שלא מרווח המהווה אירוע הוני. בהתאם לחוזר הנזכר לעיל חלוקה שאינה מקיימת את מבחן הרווח הקבוע בסעיף 302 לחוק החברות, וניתן לה אישור בית המשפט בהתאם לסעיף 303 לחוק, מהווה לצרכי מס הפחתת הון, ולא חלוקת דיבידנד.

3.4. חוזר זה אינו משנה את ההבחנה שערך [חוזר 10/2001](#) בין חלוקה מרווח (הנחשבת כדיבידנד) לבין חלוקה שאינה מרווח (הנחשבת אירוע הוני). יחד עם זאת, לאור השינויים שחלו בכללי החשבונאות, אין עוד מקום להיצמד באופן מלא להוראות חוק החברות לצורך הבחינה אם חלוקה היא מרווח אלא יש לבחון את מקור החלוקה. **מקום שהחלוקה מקורה בכספים שהושקעו על ידי בעלי המניות בחברה (פרמיה והון מניות שמקורן אינו בהיוון רווחים) הדבר יחשב כהפחתת הון, ומקום שמקור החלוקה בחלוקת רווח/התעשרות שנצמחה בחברה, אף אם המדובר בחלוקה שאינה מקיימת את מבחן הרווח הקבוע בסעיף 302 לחוק וטעונה אישור בית משפט, תסווג החלוקה כדיבידנד בידי המקבל.**

3.5. חלוקה תחשב כהפחתת הון רק אם על פי הדוח הכספי לפיו מתבצעת החלוקה לא נותרו רווחים לחלוקה⁸ או קרנות הון שמקורן ברווח⁹ כלומר, רק לאחר שחולקו כל הרווחים (לרבות קרנות) על ידי החברה המחלקת והוכח לפקיד השומה כי חולקו סכומים מתוך כסף שהושקע בחברה בהון מניות ופרמיה, תחשב החלוקה כהפחתת הון לצרכי מס, אשר תסווג לצרכי מס בהתאם לאמור [בסעיף 4 להלן](#) (למעט אם מתקיימים החריגים המפורטים להלן).

3.6. הבחינה אם מדובר בחלוקת רווחים (דיבידנד) או שמדובר בחלוקה שמקורה בהון מניות ופרמיה (הפחתת הון), תעשה בהתאם לרישומים החשבונאיים על פי הדוח הכספי הרלבנטי שלפיו מתבצעת החלוקה (בהתאם לסעיף 302 לחוק החברות). כלומר, ככל שלחברה רווחים חשבונאיים (ללא קשר למקורם) בדוח הכספי על פיו נבחן "מבחן

⁸ לפי סעיף 302 לחוק החברות, רווחיה של חברה הניתנים לחלוקה ללא אישור בית משפט הם יתרת ה"עודפים" או עודפים שנצברו בשנתיים האחרונות (להלן – "עודפי השנתיים" או "דיבידנד מזורז", לפי העניין). הגבוה מבין השניים, לפי הדוחות הכספיים המותאמים האחרונים, המבוקרים או הסקורים, שערכה החברה (יתכן וגם כוללים רווחי חברות בנות ומוחזקות - רווחי אקוויטי למשל). "עודפים" הם סכומים הכלולים בהון העצמי של החברה ושמקורם ברווח הנקי שלה כפי שנקבע על פי כללי חשבונאות מקובלים (וכן סכומים אחרים הכלולים בהון העצמי של החברה ושאנם הון מניות או פרמיה, שהשר קבע שיראו אותם כעודפים).

⁹ כך למשל, בהתאם לתקן חשבונאות בינלאומי IAS 39 – מכשירים פיננסיים: הכרה ומדידה (להלן – "IAS 39"), הפרשים בגין ניירות ערך שהתאגיד סיווגם בקבוצת "זמינים למכירה", ייזקפו לקרן הון ולא לרווח והפסד. בנוסף, בהתאם לתקן חשבונאות בינלאומי IAS 16 – רכוש קבוע (להלן – "IAS 16"), הפרשים בשווי ההוגן של רכוש קבוע (לרבות נדל"ן) המשמש את התאגיד כרכוש קבוע, ייזקפו לקרן הון בדומה קבוע לתקן חשבונאות בינלאומי IAS 38 – נכסים בלתי מוחשיים (להלן – "IAS 38"), כי הפרשים בשווי ההוגן של נכסים בלתי מוחשיים ייזקפו לקרן הון. חלוקה לבעלי המניות מתוך קרנות אלו מצריכה את אישור בית המשפט לפי סעיף 303 לחוק החברות. יחד עם זאת, חלוקה כאמור אינה מהווה חזר השקעת-בעלים (הון-מניות או פרמיה), ועל כן תסווג לצרכי מס כדיבידנד ולא כהפחתת הון (לעניין זה ראה את האמור לעיל לעניין חלוקת רווחי שערך

הרווח" לצורך החלוקה, תחשב החלוקה כחלוקת דיבידנד, וזאת גם אם אין לה רווחים לצורכי מס (לרבות חלוקת דיבידנד מזורז על פי סעיף 302 לחוק החברות). יחד עם זאת, במקרים הבאים החלוקה תחשב כחלוקת דיבידנד ולא כהפחתת הון¹⁰ ¹¹.

3.6.1. חלוקה מתוך מניות הטבה או קרנות אחרות שמקורן בהיוון רווחים.

3.6.2. חלוקה לפי סעיף 303 לחוק החברות, שבמהלך שנת המס בה התבצעה החלוקה או בשנה שלאחריה נוצרו לחברה המחלקת רווחים. לדוגמא, מקרה בו לאחר החלוקה מומש רווח הון משמעותי ממכירת נכס או מקרה בו במועד החלוקה כבר ידועה לחברה כי נוצר לה רווח שוטף. יובהר, כי מקום שהרווח שנצבר בחברה בתקופה האמורה הינו רווחי שערור, יראו בסכומים שהתקבלו כדיבידנד שמקורו ברווחי שערור ויחול האמור [בעמדה חייבת בדיווח 01/16](#) כאמור לעיל.

3.6.3. חלוקה לפי סעיף 303 לחוק החברות, אשר עולה מהפניה שנשלחה לבית המשפט לאישור החלוקה, כי מדובר בחלוקה מרווח הגלום בנכסי החברה. במקרה זה, יראו בסכומים שהתקבלו כדיבידנד שמקורו ברווחי שערור ויחול האמור [בעמדה חייבת בדיווח 01/16](#) כאמור לעיל.

3.6.4. חלוקה לפי סעיף 303 לחוק החברות כאשר לחברה הון מניות ופרמיה (או קרנות הון אחרות) שמקורן בהנפקת הון שנעשתה בתמורה להעברת נכסים לחברה במהלך שינוי מבנה שאינו חייב במס לפי חלק ה-2 לפקודה. במקרה זה, יראו בסכומים שהתקבלו כדיבידנד שמקורו ברווחי שערור ויחול האמור [בעמדה חייבת בדיווח 01/16](#) כאמור לעיל.

3.6.5. חלוקה לפי סעיף 303 לחוק החברות, שמקורה בהון שהונפק בחברה למשקיעים במהלך שנת המס בה התבצעה החלוקה או בשנתיים שקדמו אליה. במקרה זה, יראו חלוקה כחלוקת רווחי שערור בידי בעלי המניות שהחזיקו במניות החברה טרם ההנפקה האמורה ויחול האמור [בעמדה חייבת בדיווח 01/16](#) כאמור לעיל.

[ראה לעניין זה דוגמה מספר 2 בנספח א' לחוזר זה.](#)

3.6.6. חלוקה שלא מרווח בסכומים העולים על סך הון העצמי כך שנוצר גרעון בהון. במקרה זה, יראו בסכומים שהתקבלו כדיבידנד שמקורו ברווחי שערור ויחול האמור [בעמדה חייבת בדיווח 01/16](#) כאמור לעיל.

¹⁰ ראה גם את האמור בסעיף 3 לחוזר מס הכנסה 3/2018 בנושא מיזוג משולש הופכי.

¹¹ יובהר, חברה אשר קיבלה סכומים אשר סווגו כדיבידנד בידה בשל האמור בחוזר זה וחילקה סכומים אלו לבעלי מניותיה, החלוקה כאמור תחשב כדיבידנד ולא כהפחתת הון

יובהר, כי אין מדובר ברשימה סגורה של מקרים. לצורך בחינת מקרים נוספים האם יש לסווגם כחלוקת רווח ולא כהפחתת הון בדומה למקרים לעיל, יש לפנות לחטיבה המקצועית ברשות המיסים.

4. סיווג הפחתת הון לצורכי מס בידי בעלי המניות

4.1. ככלל, סכומים שהתקבלו בידי בעלי המניות במסגרת חלוקה לפי סעיף 303 לחוק החברות שסווגו כהפחתת הון לפי חוזר זה, יסווגו לצורכי מס כאירוע במישור ההוני שמשמעותו השבת כספים שהושקעו על ידיו בחברה, וזאת בדומה להשבת כספים שהושקעו על ידיו בתמורה להנפקת "שטרי הון". סיווג כהשבת השקעה יחול גם במקרה ובעל המניות רכש את ההשקעה מבעל מניות אחר, אשר הוא שהשקיע את הכספים בחברה.

4.2. בהתאם לאמור [בסעיף 4.1 לעיל](#), סכומים שהתקבלו בידי בעל המניות יחשבו תחילה כהשבה של עלות המניות עד גובה המחיר המקורי המתואם. יתרת הסכום העולה על המחיר המקורי המתואם תחשב כולה כרווח במישור ההוני לפי חלק ה' לפקודה. כמו כן, המחיר המקורי יופחת בגובה סכום ההשבה ולא יהיה ניתן לניכוי בעתיד בעת מכירת המניות בפועל. יש לשים לב, כי לא ניתן להכיר בהפסד בשל הפחתת הון מאחר ואין מדובר במכירת המניות בפועל.

ראה לעניין זה דוגמה מספר 1 בנספח א' לחוזר זה.

4.3. על סכומים שהתקבלו כאמור לעיל העולים על גובה המחיר המקורי כאמור, יחולו הוראות הפקודה כפי שהיו חלות אילו היו נמכרות המניות בפועל. כך למשל, יש לחשב שיעור מס באופן לינארי במקרה בו המניות נרכשו לפני 1.1.03 או אם מדובר בתושב חוץ הזכאי לפטור ממס לפי סעיף 97(ב3) לפקודה יחול הפטור גם על סכומים שהתקבלו בהפחתת הון.

4.4. יובהר, כי במידה ומניות החברה נרכשו על ידי בעל המניות במועדים שונים ("שכבות") יש לראות בסכום שחולק על ידי החברה כמחולק באופן יחסי ("פרו-רטה") בגין כל שכבה ושכבה לפי שיעור ההחזקה.

ראה לעניין זה דוגמה מספר 3 בנספח א' לחוזר זה.

4.5. נישום שקיבל סכומים כאמור יגיש תוך 30 יום ממועד קבלת הסכומים במסגרת הפחתת ההון, דיווח לפי סעיף 91(ד) לפקודה באמצעות [טופס 1399](#) או [טופס 1399n](#) ובו פרוט החישובים כאמור לעיל.

4.6. לגבי ניכוי המס במקור על ידי החברה המחלקת, ככל שמדובר בדיבידנד יחולו הוראות הניכוי במקור הרלבנטיות. ככל שמדובר באירוע הפחתת הון, במידה ולא ניתן לחברה

המחלקת הסדר ספציפי על ידי פקיד השומה או החטיבה המקצועית ברשות המיסים בדבר הניכוי במקור, יראו בסכומים המשולמים כתמורה בעד נכס (לא תילקח בחשבון עלות המניות בידי בעלי המניות) והמס ינוכה בהתאם.

4.7. במקרים של חלוקה לפי סעיף 303 לחוק החברות שאינה נופלת לאחד מהמקרים החריגים המפורטים **בסעיף 3.6 לחוזר זה** והנעשית בדרך של רכישה עצמית של מניות החברה, יחול האמור להלן:

4.7.1. מקום שמדובר ברכישה עצמית הנעשית מכל בעלי המניות בחברה באופן יחסי על פי שיעורי ההחזקה בזכויות ("רכישה פרו-רטה"), יחולו כל הוראות חוזר זה בדומה למצב אילו היה מדובר בחלוקת דיבידנד לפי חוק החברות ולא רכישה עצמית.

4.7.2. מקום שמדובר במקרה חריג של רכישה עצמית שאינה רכישה פרו-רטה, יש להפנות את המקרה לבחינת החטיבה המקצועית ברשות המיסים.

בברכה

רשות המסים בישראל

נספח לחוזר

עמדה מספר 01/2016 - דיבידנד שמקורו ברווחי שיערוך

חברה שלה הכנסה מדיבידנד שמקורו ברווחי שיערוך בחברה המחלקת, יהא הדיבידנד חייב במס בהתאם להוראות סעיף 126(א) לפקודה, ולא יחול בגינו האמור בסעיף 126(ב) לפקודה.

לעניין זה, דיבידנד ייחשב שמקורו ברווחי שיערוך כאשר החברה המחלקת לא הייתה עומדת במבחן הרווח כאמור בסעיף 302 לחוק החברות אילולא היו לה רווחי שיערוך בדוח הכספי.

לאחר השלמת תקנות לעניין הגדרת "רווחי שיערוך" מכח סעיף 100א1 לפקודה, עמדה זו, תחול לגבי כל חלוקת דיבידנד למעט דיבידנד שחלות לגביו הוראות הסעיף כאמור.

"רווחי שיערוך" - רווחים שלא נתחייבו במס שנכללו בדוח הכספי של החברה המחלקת ושמקורם אינו ב"הכנסה" כהגדרתה בסעיף 1 לפקודה, לרבות הכנסות שטרם הוכרו לצרכי מס בשל דיווח על בסיס מזומן.

"דוח כספי" - דוחות כספיים הנערכים בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים שעל פיהם נקבע "מבחן הרווח" בהתאם לסעיף 302(א) לחוק החברות, התשנ"ט-1999 (להלן - "חוק החברות").

דוגמה מספר 1

ביום 1.1.12 הוקמה חברת א' (להלן - "החברה") על ידי מר A בהשקעה של 10 מיליון ₪. ביום 1.1.14 גייסה החברה 60 מיליון ₪ ממר B. לאחר ההנפקה שיעור ההחזקה של מר A הינו 66.67% (שווי חברה אחרי ההנפקה 180 מיליון ₪). ביום 1.1.16 רכש מר C מחצית ממניות מר A בתמורה ל-67 מיליון ₪ (שווי חברה 200 מיליון), כך שלאחר הרכישה מחזיק כל אחד מבעלי המניות בשליש מהמניות. ביום 1.1.17 חילקה החברה לפי סעיף 303 לחוק החברות 30 מיליון ₪ מתוך הון המניות והפרמיה. יצוין, כי עד לתום שנת 2017 טרם נרשמו בחברה רווחים כלשהם. להלן חישוב היבטי המס בשל הפחתת ההון (בהנחה כי לא מתקיימים החריגים [בסעיף 3.6 לחוזר](#)):

מר A:

10	תמורה (סכום שהתקבל בידי כל אחד בשל החלוקה)
(5) *יתרת עלות לאחר שנרכשו מחצית מהמניות שהוחזקו על ידי א'.	עלות ("הפשרת" חלק מעלות המניות עד גובה הפחתת ההון או סך המחיר המקורי לפי הגבוה)
5	רווח הון מהפחתת הון (רווח ההון יהיה חייב במס בשיעור של 30% בתוספת מס יסף. מאחר ומר A הינו בעל מניות מהותי)
אפס	יתרת מחיר מקורי לאחר הפחתה

מר B:

10	תמורה (סכום שהתקבל בידי כל אחד בשל החלוקה)
(10)	עלות ("הפשרת" חלק מעלות המניות עד גובה הפחתת ההון או סך המחיר המקורי לפי הגבוה)
אפס	רווח הון מהפחתת הון (רווח ההון יהיה חייב במס בשיעור של 30% בתוספת מס יסף. מאחר ומר A הינו בעל מניות מהותי)
50	יתרת מחיר מקורי לאחר הפחתה

מר C:

10	תמורה (סכום שהתקבל בידי כל אחד בשל החלוקה)
(10)	עלות ("הפשרת" חלק מעלות המניות עד גובה הפחתת ההון או סך המחיר המקורי לפי הגבוה)
אפס	רווח הון מהפחתת הון (רווח ההון יהיה חייב במס בשיעור של 30% בתוספת מס יסף. מאחר ומר A הינו בעל מניות מהותי)
57	יתרת מחיר מקורי לאחר הפחתה

דוגמה מספר 2

לצורך הדוגמה יש להניח כי הפחתת ההון נעשתה ביום 30.6.14 עוד בטרם רכש מר C מניות בחברה. להלן חישוב היבטי המס בשל הפחתת ההון:

מר A:

20	תמורה (סכום שהתקבל בידי כל אחד בשל החלוקה)
-	עלות *יראו בסכומים של מר A כדיבידנד מרווחי שערור מאחר וחל החריג בסעיף 3.6.5 לחוזר.
20	רווח הון מהפחתת הון (דיבידנד יהיה חייב במס בשיעור של 30% בתוספת מס יסף. מאחר ומר A הינו בעל מניות מהותי)
10	יתרת מחיר מקורי לאחר הפחתה

מר B:

10	תמורה (סכום שהתקבל בידי כל אחד בשל החלוקה)
(10)	עלות *יראו את חלקו של מר B כהשבה, בדומה לדוגמא מספר 1.
-	רווח הון מהפחתת הון (דיבידנד יהיה חייב במס בשיעור של 30% בתוספת מס יסף. מאחר ומר A הינו בעל מניות מהותי)
50	יתרת מחיר מקורי לאחר הפחתה

דוגמה מספר 3

ביום 1.1.2000 הוקמה חברה (להלן - "החברה") על ידי מר א' בהשקעה של 15 מיליון ₪. ביום 1.1.2007 גייסה החברה 100 מיליון ₪ בבורסה לניירות ערך. במהלך גיוס הכספים כאמור נרשמו מניותיה למסחר בבורסה. לאחר ההנפקה שיעור ההחזקה של מר א' הינו 50% (שווי חברה אחרי ההנפקה 200 מיליון ₪). ביום 31.12.2016 רכש מר א' 10% נוספים מהון מניות החברה (בעל המניות מחזיק לאחר מכן 60% מהון המניות) בתמורה לסך של 25 מיליון ₪. ביום 31.12.2017 חילקה החברה לבעלי מניותיה סכום של 80 מיליון ₪. החלוקה קיבלה את אישור בית המשפט בהתאם לסעיף 303 לחוק החברות. סכום החלוקה סווג לצורכי מס כהפחתת הון על פי חוזר זה.

להלן חישוב רווח ההון בשל הפחתת ההון בידי מר א' בכל מועד רכישה של מניות:

מועד רכישה של מניות - 1.1.2000:

50%	שיעור החזקה
40	תמורה (סכום הפחתת ההון שהתקבל בגין כל שכבת רכישה)
15 *בשכבה הראשונה יראו כהשבה של עלות הרכישה עד גובה העלות במלואה, וכל סכום שהתקבל מעבר יחשב כרווח הוני.	עלות
25	רווח הון מהפחתת הון (דיבידנד יהיה חייב במס בשיעור של 30% בתוספת מס יסף, מאחר ומר A הינו בעל מניות מהותי)
0	יתרת מחיר מקורי לאחר הפחתה
יחושב באופן לינארי בהתאם למועד רכישת המניות לרבות ביחס לתקופה שקדמה למועד הקובע	שיעור המס

מועד רכישה של מניות של 31.12.2016:

10%	שיעור החזקה
8	תמורה (סכום הפחתת ההון שהתקבל בגין כל שכבת רכישה)
8 *בשכבה השנייה יראו כהשבה רק חלק מעלות הרכישה שעד גובה התמורה שהתקבלה בגין שכבה זו.	עלות
0	רווח הון מהפחתת הון (דיבידנד יהיה חייב במס בשיעור של 30% בתוספת מס יסף, מאחר ומר A הינו בעל מניות מהותי)
17	יתרת מחיר מקורי לאחר הפחתה
יחושב באופן לינארי בהתאם למועד רכישת המניות לרבות ביחס לתקופה שקדמה למועד השינוי	שיעור המס